

Leder for elsikkerhet - instruks

1. Hensikt og omfang

Instruksen er forankret i STY-605227 Elsikkerhet – konsernprosedyre.

Instruksen gjelder personell som utøver funksjonen leder for elsikkerhet (LFS) ved arbeid på eller nær ved Bane NORs høyspenningsanlegg inkl. Energi og Eiendom AS sine anlegg.

Instruksen skal bidra til at LFS har forståelse for sitt ansvar for å ivareta elsikkerheten, samt beskrive arbeidsoppgaver som påfaller LFS. Videre bidrar instruksen til at alt arbeid planlegges og gjennomføres på en sikker måte og iht. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE).

2. Beskrivelse

Instruksen gjelder personell som utøver funksjonen som LFS kode 2428/2429/2431. Bemyndigelse som LFS er gitt av sakkyndig driftsleder/driftsansvarlig og dokumentert med utstedelse av elsikkerhetskort.

Personell som blir bemyndiget som LFS 2429/2431 får også disse godkjenningene ifm. opplæring og skal arbeide etter gitte instruks (kompetansen anses dekket i læreplan):

- 2 person ved etablering og avvikling av sikkerhetstiltak, kode 2432 iht. STY-604128 (dersom denne ikke er gitt tidligere ifm. Læretid eller annen opplæring hos Jernbaneskolen)
- LFS ved bruk av forbikoblingsledning, kode 2435 iht. STY-600992
- LFS ved bruk av løfteredskap, kode 2436 iht. STY-600991
- LFS ved skogrydding, kode 2427 iht. STY-605619
- Brytere ved stasjoner og lastespor, kode 2437

Personell som blir bemyndiget som LFS 2428 får kun tilleggsgodkjenning som:

- 2 person ved etablering og avvikling av sikkerhetstiltak, kode 2432 iht. STY-604128

2.1. Ansvar og myndighet

Instruksen gjelder personell som har gjennomført opplæring og er blitt bemyndiget til å kunne ivareta funksjonen LFS iht. Bane NORs instruks og FSE.

LFS skal normalt utpekes av leder for kobling (LFK) iht. elsikkerhetsplan for hvert enkelt arbeidsoppdrag.

Utpekingen skal være tilknyttet et elsikkerhetsansvar ovenfor et arbeid/arbeidslag. LFS kan selv kun delta i arbeidet dersom det ikke medfører økt risiko for elsikkerheten.

All kommunikasjon med LFK skal foregå direkte og på norsk, det er ikke tillatt med bruk av tolk, iht. FSE.

Spørsmål angående elsikkerhetskortet skal sendes til elsikkerhetskort@banenor.no

2.1.1. Spesifikasjoner for LFS 2429/2431

LFS som skal oppholde seg og ivareta sikkerheten ved arbeid på eller nær ved spor, skal være ansatt i virksomhet som er godkjent iht. Godkjenningsordningen. Personell ansatt i virksomheter som ikke er godkjent, eller mister sin godkjenning vil få sin bemyndigelse som LFS 2429/2431 inndratt.

Tilleggsoppgaver:

- Det er opp til LFS å vurdere om det er forenelig med arbeidets art å inneha funksjonen hovedsikkerhetsvakt (HSV)/lokal sikkerhetsvakt (LSV) samtidig med utøvelse av LFS funksjonen.
 - Dette gjelder dersom annet ikke er avtalt med Bane NOR
- Sikkerhetstiltak mot overkjøring planlegges i samarbeid med HSV og LFK

2.1.2. Spesifikasjoner for LFS 2428 (Energi)

LFS med bemyndigelse med kode 2428 er unntatt krav i Godkjenningsordningen. Personell med denne bemyndigelsen har ikke tillatelse til å ivareta elsikkerheten på/nær spor.

2.2. Krav til LFS**Bane NOR stiller krav til at LFS skal:**

- kjenne til krav i Arbeidsmiljøloven §10 om arbeidstid
- kjenne til at de er underlagt Jernbanelovens §§3a og 3b om ruspåvirkning og pliktmessig avhold
- være oppdatert i, og overholde, de til enhver tid gjeldene og relevante krav i forskrifter, trafikregler for jernbanenettet (TJN), STY-dokumenter og E-sirkulærer

2.3. Utpeking av LFS

Bane NORs elkraftsentraler/Energis driftssentral ved LFK er bemyndiget av sakkyndig driftsleder/driftsansvarlig Bane NOR SF til å utpeke godkjent personell til å ivareta funksjonen LFS.

LFS skal før et arbeid alltid kontakte LFK, for å bli utpekt iht. gjeldene og godkjent elsikkerhetsplan. Kun personer med gyldig elsikkerhetskort kan utpekes som LFS, utpeking kan foretas muntlig.

LFS skal etter arbeidet er ferdigstilt eller ved vaktskifte kontakte LFK for å bli utmeldt.

2.4. Oppgavebeskrivelse

Leder for elsikkerhet skal være med på planleggingen av et arbeid.

Planlegging og utførelse av arbeid skal gjennomføres iht. FSE og LFS sine oppgaver er å:

- være kjent med anlegget det skal arbeides på før planlegging og arbeid påbegynnes.
- vurdere arbeidets omfang og om arbeidet har behov for LFS til å ivareta elsikkerheten.
- delta i planleggingen av arbeidet, dersom arbeidet vurderes til å ha behov for LFS-funksjonen.
- gjøre seg kjent med arbeidet som skal utføres og på bakgrunn av dette gjennomføre en risikovurdering for å velge arbeidsmetode, nødvendig utstyr, verneutstyr og valg av personell.
- vurdere bruk av overvåker iht. STY-600098 Bruk av overvåker
- utarbeide elsikkerhetsplan og gjennomføre en sikker jobb analyse (SJA) før arbeidet starter opp for å identifisere og håndtere potensiell restrisiko ved arbeidet

- sørge for at begrensninger i arbeidsområdet og elsikkerhetstiltak gjøres kjent på oppstartssamtale
- kontakte LFK for å bli utpekt før oppstart av arbeid og informere om hvilken elsikkerhetsplan det skal arbeides etter og hvilke sikkerhetstiltak som skal benyttes.
- benytte orange markeringsvest for å skille seg ut fra resterende personell. Markeringsvesten skal synliggjøre hvilken funksjon vedkommende har (LFS, eller LFS/HSV).
- benytte en 2. person ved etablering/avvikling av sikkerhetstiltak.
 - bruk av 2. person ved etablering og avvikling av sikkerhetstiltak skal gjennomføres iht. instruks STY-604128, og personell som skal benyttes skal ha gyldig elsikkerhetskort.
- gi tillatelse til å igangsette arbeid på eller nær ved Bane NORs høyspenningsanlegg.
- kontinuerlig vurdere elsikkerheten på arbeidsstedet, inkludert ytre påvirkninger som kan påvirke personellets sikkerhet. Ved usikkerhet skal arbeidet avbrytes, dette kan være som følge av lyn, sterk vind eller snøstorm
- være innenfor se og høreavstand fra arbeidslaget så lenge det pågår aktiviteter.
- kontakte LFK når arbeidet er avsluttet og melde seg ut, eventuelt melde om vaktskifte.

2.5. Bruk av overvåker

Sakkyndig driftsleder/driftsansvarlig kan godkjenne planlagt bruk av overvåker for anleggsområde jernbane etter søknad, dette forutsetter en risikovurdering og beskrivelse av omfang.

Ved behov for planlagt bruk av overvåker skal instruks STY-600098 Bruk av overvåker for arbeidsområde jernbane benyttes.

Bruk av overvåker skal kun benyttes i de tilfeller der noe uforutsett skjer og LFS må forlate arbeidstedet. Utpeking av overvåker kan foregå muntlig.

2.6. Personer under opplæring som LFS

Ved arbeid hvor personer under opplæring som LFS (aspiranter) skal øve på kontakt med LFK skal dette informeres om ved å skrive dette i elsikkerhetsplanen for det aktuelle arbeidet.

Foreslått LFS for arbeidsoppdraget skal ha bemyndigelse 2428/2429/2431 og person under opplæring skal ha 2. person med kode 2432 og begge skal være ført opp på gjeldende elsikkerhetsplan.

Ved arbeidsoppstart skal LFS kontakte LFK og be om utpeking iht. Elsikkerhetsplan og be om eventuelle bryterkoblinger. Så skal LFS varsle LFK om at aspirant tar over telefonen for å øve på kommunikasjon.

Ved avslutning av arbeid skal det gjøres etter tilsvarende rutine.

2.7. Tilbakekalling av bemyndigelse

Bemyndigelse som LFS kan tilbakekalles ved:

- Brudd på arbeidsmiljøloven § 10 om arbeidstid.
- Brudd på jernbanelovens § 3a og 3b om ruspåvirkning og pliktmessig avhold.
- Beviste brudd på lover, forskrifter og Bane NORs regelverk som er av betydning for tjenesten eller om han/hun ellers ikke oppfyller vilkårene for å være LFS eller forøvrig ikke anses skikket.

2.8. Referanse

Dokument-tittel	Dato
Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (Arbeidsmiljøloven)	LOV-2005-06-17-62
Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (Jernbaneloven)	LOV-1993-06-11-100
Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg med veiledning (FSE)	FOR-2006-04-28-458
Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (FEK)	FOR-2006-04-28-458
Elsikkerhet – konsernprosedyre	STY-605227
Sikkert arbeid i og ved Bane NORs infrastruktur – prosedyre	STY-601050
Bruk av verneutstyr i eller ved Bane NORs infrastruktur – instruks	STY-600575
Leder for elsikkerhet ved bruk av forbikoblingsledning	STY-600992
Leder for elsikkerhet ved bruk av løfteredskap	STY-600991
Leder for elsikkerhet ved skogrydding	STY-605619
2. person ved etablering og avvikling av sikkerhetstiltak – instruks	STY-604128
Bruk av overvåker – instruks	STY-600098

3. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
019	22.04.2024	Rettelse av skrivefeil